

Referanser: SKR 24/10, KM 6/10, KM 5/11, KR 32/13, KR 23/14, KR 60/14, NFG 05/15, NFG 12/15, KR 41/15, NFG 5/16.

Arkivsak: 16/1898 - 1 HAA (16/16329)

Saksdokumenter:

	Dok. ID
Utdypende vedlegg til KR sak 20 Revisjon av dåpsliturgi 2016	1495741
Sammenstilling av dåpsliturgien i høringsforslaget og i forslaget til KR 20 2016	1496332

Revisjon av dåpsliturgi

Sammendrag

På Kirkemøtet 2010 og 2011 ble en ny dåpsliturgi behandlet og enstemmig vedtatt. Allerede da ble det understreket at en måtte komme tilbake til gudstjenestereformen etter en periode på 3-6 år for å gjennomgå kritisk og foreta eventuelle justeringer og endringer i liturgiene (KM sak 4/10, vedtakspunkt 4.)

I 2013 drøftet Kirkerådet saken Status for gudstjenestereformen (KR 32/13). Her ble det fremhevet at mange hadde innvendinger mot dåpsliturgien og ønsket endringer, ikke minst prester:

Det som særlig påpekes, er at dåpsliturgien er for tung, for gjentagende, for ordrik og for lang. Noen har også strukturelle innvendinger. Dette gjelder særlig tredelingen av liturgien og plasseringen av noen elementer, særlig at faddertiltalen kommer i tredje del, altså *etter* selve dåpshandlingen. Noen kritiserer fremdeles liturgien ut fra de samme teologiske innvendinger som fremkom i forarbeidene og i høringen, men uten at de oppnådde tilslutning.

Et forslag til revidert dåpsliturgi ble derfor utarbeidet og behandlet i Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) og så i Kirkerådet i 2015. Deretter sendte Kirkerådet dåpsliturgiforslaget på høring. Etter høringen behandlet NFG saken i mars 2016, og med unntak av to endringer i innledningsdelen er forslaget som legges fram for Kirkerådet identisk med NFGs vedtak.

Sammenliknet med gjeldende dåpsliturgi fra 2011 er strukturen endret, flere formuleringer er justert og liturgien er blitt noe kortere.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til revidert dåpsliturgi med de endringer som fremkom i møtet.
2. Saken oversendes Bispemøtet for læremessig uttalelse.
3. Kirkerådet ber om å få saken tilbake til sitt møte 5. -7. oktober med tanke på å fremme saken for behandling i KM 2017.

1 Mottakelse til dåp

L | I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

L | Ved dåp av barn:

Med takk og glede bringer vi i dag *dette barnet/disse barna* til Gud i den hellige dåp. I dåpen tar Gud imot oss og forener oss med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Med takk og glede bringer vi i dag *NN/dere* til Gud i den hellige dåp. I dåpen tar Gud imot oss og forener oss med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus.

L | For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. [Joh 3,16](#)

L | Ved dåp av barn:

L: La oss takke og be:

L/ML: Evige Gud, du som gir liv til alt som lever og har skapt oss til fellesskap med deg: Vi takker deg for *NN/NN. Hun/Han/De* er dyrebar(e) i dine øyne. Omslutt *henne/ham/dem* med din kjærlighet og gi *henne/ham/dem* et hjem i din kirke. Amen.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L: La oss takke og be:

L/ML: Evige Gud, du som gir liv til alt som lever og har skapt oss til fellesskap med deg: Vi takker deg for *NN/NN* som i dag skal bli døpt. *Hun/Han/De* er dyrebar(e) i dine øyne. Omslutt *henne/ham/dem* med din kjærlighet og gi *henne/ham/dem* et hjem i din kirke. Amen.

Her, eller før den avsluttende lovprisningen (1 Pet 1,3), kan presten si noe kortfattet om den aktuelle dåpshandlingen.

2 Dåpssalme

En dåpssalme synges enten her, før 1 Mottakelse til dåp, før 4 Fadderansvaret eller som avslutning på dåpshandlingen. Dåpssalmen kan deles opp og synges på flere av disse stedene i dåpsliturgien. Det kan også fremføres korsang, solosang eller instrumentalmusikk på ett av disse stedene.

3 Skriftlesning

De følgende tekstene kan gjerne leses av en i dåpsfølget eller en annen medliturg.

L | La oss høre Jesu ord og befaling om den hellige dåp:

ML/L | Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. **Matt 28,18–20**

L | La oss høre hvor vennlig Jesus tar imot barna og åpner Guds rike for dem:

ML/L | De bar små barn til Jesus for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. **Mark 10,13–16**

Ved dåp av større barn, unge eller voksne kan denne teksten erstattes med

L | Apostelen Paulus sier om dåpen:

ML/L | Det ble åpenbart hvor god vår Gud og frelser er, og at han elsker menneskene: Han frelste oss, ikke på grunn av våre rettferdige gjerninger, men fordi han er barmhjertig. Han frelste oss ved badet som gjenföder og fornyer ved Den hellige ånd, som han så rikelig har øst ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelser, så vi skulle bli rettferdige ved hans nåde og bli arvinger til det evige liv, som er vårt håp. **Tit 3,4–7**

ELLER

L | Jesus sier at vi blir født på ny i dåpen:

ML/L | Det var en mann som het Nikodemus. Han var fariseer og en av jødernes rådsherrer. Han kom til Jesus om natten og sa: «Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud. For ingen kan gjøre de tegnene du gjør, uten at Gud er med ham.» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike.» «Hvordan kan en som er gammel, bli født?» sa Nikodemus. «Kan noen komme inn i mors liv igjen og bli født for andre gang?» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og

Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike.» Joh 3,1–5

Eller

L | Apostelen Paulus sier om dåpen:

ML/L | Eller vet dere ikke at alle vi som ble døpt til Kristus Jesus, ble døpt til hans død? Vi ble begravet med ham da vi ble døpt med denne dåpen til døden. Og som Kristus ble reist opp fra de døde ved sin Fars herlighet, skal også vi vandre i et nytt liv. Har vi vokst sammen med Kristus i en død som er lik hans, skal vi være ett med ham i en oppstandelse som er lik hans. Vi vet at vårt gamle menneske ble korsfestet med ham, for at den kroppen som er underlagt synden, skulle tilintetgjøres, og vi ikke lenger være slaver under synden. For den som er død, er befridd fra synden. Er vi døde med Kristus, tror vi at vi også skal leve med ham. Rom 6,3 - 8

4 Fadderansvaret

Ved dåp av barn:

L | Vil foreldre og faddere reise seg.

Dere skal være vitner om at *barnet/barna* er døpt med den kristne dåp. Sammen med vår menighet og hele kirken får dere del i et hellig ansvar: å vise omsorg for *henne/ham/dem*, be for *henne/ham/dem*, lære *henne/ham/dem* selv å be og hjelpe *henne/ham/dem* til å bruke Guds ord og delta i den hellige nattverd, så *hun/han/de* kan leve og vokse i den kristne tro.

Foreldre og faddere blir stående.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Vil (foreldre og) faddere reise seg.

Dere skal være vitner om at *NN/NN* er døpt med den kristne dåp. Sammen med vår menighet og hele kirken får dere del i et hellig ansvar: å vise omsorg for *henne/ham/dem*, be for *henne/ham/dem* og hjelpe *henne/ham/dem* til å bruke Guds ord og delta i den hellige nattverd, så *hun/han/de* kan leve og vokse i den kristne tro.

Foreldre og faddere blir stående.

5 Forsakelsen og troen

Ved dåp av barn:

L | La oss sammen bekjenne forsakelsen og troen som vi døpes til.

Alle reiser seg.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Vil du sammen med denne menigheten bekjenne forsakelsen og troen som vi døpes til?

Dåpskandidaten | **Ja.**

Dåpskandidaten kan om nødvendig bekrefte sitt ja, her og ved dåpshandlingen, på andre måter enn med verbalt språk.

De som selv kan svare på spørsmålet, spørres først. Når alle har svart, sier liturgen:

L | La oss sammen bekjenne forsakelsen og troen.

Alle reiser seg.

A | **Jeg forsaker djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen.**

**Jeg tror på Gud Fader, den allmektige,
himmelens og jordens skaper.**

**Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
før ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
før opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen
for å dømme levende og døde.**

**Jeg tror på Den hellige ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.**

Amen. Den apostoliske trosbekjennelse

6 Dåpshandlingen

Vannet helles i døpefonten.

Enten **A**

L | Barmhjertige Gud, du som i dåpen frir oss fra mørkets makt og gjør oss til lysets barn, vi ber deg: Send din Ånd, så *hun/han/de* som døpes, reises opp fra

dåpens vann til det nye livet med Jesus Kristus, vår Herre.

Eller B

L | Barmhjertige Gud, vi takker deg for at dåpens vann ved ditt ord er en nådens kilde, der du frelser oss fra synd og død og gir oss løftet om det evige liv i Jesus Kristus. Vi ber deg: La den nye fødsel skje ved din skapende Ånd.

Mellom hver dåp kan det synges et vers fra en egnet salme.

Dåpsfølget går fram til døpefonten.

Ved dåp av barn:

L | Hva heter barnet?

Den som bærer barnet, sier barnets fornavn.

L | Vil dere at NN skal døpes til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og oppdras til et liv i den kristne forsakelse og tro?

Den som bærer barnet, foreldre/foresatte og faddere, svarer:

Ja.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Hva heter du?

Den som skal døpes, svarer selv ved å si fornavnet sitt. Om nødvendig kan en annen si navnet.

L | NN, vil du bli døpt til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og leve i den kristne forsakelse og tro?

Den som skal døpes, svarer:

Ja.

Liturgen ber bønnen før og etter korstegningen med åpen håndflate, vendt mot barnets/dåpskandidatens ansikt.

L | Gud bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid.

Jeg tegner deg med det hellige korsets tegn ✠. Du skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus.

L | Etter vår Herre Jesu Kristi ord og befaling døper jeg deg til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Mens dette sies, øser liturgen med hånden rikelig med vann over hodet til den som døpes, tre ganger.

Liturgen legger, gjerne sammen med fadderne, hånden på den døptes hode og sier:

L | Den allmektige Gud har i dåpen gitt deg sin hellige Ånd, født deg på ny og tatt deg inn i sin troende menighet. Gud styrke deg med sin nåde til det evige liv.

Fred være med deg.

Barnet kan vendes mot menigheten eller løftes opp, fortrinnsvis av den som bærer barnet. Ved dåp av større barn,

unge eller voksne kan disse vende seg mot menigheten. Følgende ord sies:

L | Dette er *NN* (fornavn), Guds barn, døpt inn i vår menighet og Kristi verdensvide kirke.

Etter at det enkelte barn/den enkelte dåpskandidat er presentert, kan det tennes et lys for hver av dem. Følgende ord kan sies:

L | Et lys er tent for *NN*.

Lysene settes i en lysholder og brenner til gudstjenesten er ferdig.

Når alle dåpslysene er tent, sier liturgen:

L | Jesus sier: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.» Joh 8,12

Lystenning kan alternativt skje under forbønnen (pkt 17) i gudstjenesten.

7 Bønn og lovprisning

L | La oss takke og be.

Enten A

ML/L | Trofaste Gud,
vi takker deg for dåpen,
der du tar imot oss og kaller oss ved navn.
Vi ber for *NN/barna/dem* som er døpt i dag.
Vær med *henne/ham/dem* gjennom livet, i medgang og i motgang,
og bevar *henne/ham/dem* i dåpens nåde.
Styrk foreldre og faddere i deres oppgave.
Gud, hør vår bønn.

Eller B

ML/L | Trofaste Gud,
vi takker deg for dåpen,
der du tar oss inn i din kirke.
Vi ber for *NN/barna/dem* som er døpt i dag.
Hold din vernende hånd over *henne/ham/dem*,
og gi kjærlighet og visdom til alle som har ansvar for *henne/ham/dem*.
Gud, hør vår bønn.

Eller C

Ved dåp av større barn, unge og voksne.

ML/L | Trofaste Gud,
vi takker deg for dåpen
og løftet om at Jesus er med oss alle våre dager.
Vi ber for *NN/dem* som er døpt i dag.
Bevar *henne/ham/dem* i troen på deg,
så *hun/han/de* kan vandre i lyset

og nå det evige mål i ditt rike.
Gud, hør vår bønn.

Fadervår fremsies. Dersom det er nattverd i gudstjenesten, kan Fadervår falle bort her.

L | La oss sammen be den bønnen Jesus har lært oss:

A | Vår Far i himmelen!

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld,

slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse,

men frels oss fra det onde.

Før riket er ditt

og makten og æren i evighet.

Amen.

Det er også anledning til å benytte Fadervår etter 1977-liturgien eller etter 1920-liturgien.

L | Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde. **1 Pet 1,3**

Dåpsliturgien avsluttes eventuelt med sang, jfr. rubrikk til punkt 2.

Saksutredning

I 2013 og i 2014 drøftet Kirkerådet tidsprogresjonen for evaluering av de ulike elementene i gudstjenestereformen (KR 32/13, KR 23/14 og KR 60/14). I 2015 fattet Kirkemøtet følgende tidsplan:

Den liturgiske musikken og Dåpsliturgien legges frem til behandling på Kirkemøtet 2017. Hovedgudstjenesten og Alminnelige bestemmelser legges frem for Kirkemøtet 2018 (NB. senere endret til 2019). Tekstboken legges frem for Kirkemøtet 2020.

En arbeidsgruppe ble etablert tidlig i 2015 for å utarbeide et justert eller revidert dåpsliturgiforslag som Nemnd for gudstjenesteliv kunne behandle. I arbeidsgruppen var også biskopene representert. NFG behandlet saken 17. – 18. juni og gjorde flere endringer i arbeidsgruppens forslag, særlig i innledningsdelen. Kirkerådet behandlet NFGs forslag 16. –

18. september (KR sak 41/15) og vedtok enkelte endringer som skulle inngå i høringsforslaget. Den viktigste endring var at Kirkerådet vedtok å ta inn igjen Joh 3,16 i dåpsliturgien.

I tillegg til de ordinære høringsinstansene ble bispedømmekontorene bedt om å foreslå menigheter som også kunne gi høringssvar. Menigheter fra alle bispedømmene er slik blitt godt representert i høringen. Flere av menighetene viser til at deres høringssvar er utarbeidet i et gudstjenestevalg, og at liturgiforslaget har vært prøvd ut i gudstjenesten i høringsperioden. Ofte er det menighetens prest som har sendt inn høringssvaret.

Til sammen kom det inn 98 høringssvar fra i alt 102 høringsinstanser. Følgende instanser har besvart høringen:

Preses, Oslo bispedømmeråd, Borg biskop, Borg bispedømmeråd, Hamar biskop, Hamar bispedømmeråd, Tunsberg biskop og bispedømmeråd, Agder og Telemark biskop, Stavanger biskop og bispedømmeråd, Bjørgvin biskop, Møre biskop og bispedømmeråd, Nidaros biskop og bispedømmeråd, Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Nord-Hålogaland biskop, Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

Teologisk fakultet (UiO), Praktisk teologisk seminar, Det teologiske Menighetsfakultet, VID vitenskapelige høyskole, KUN, NLA.

Den norske kirkes presteforening, Fagforbundet teOLOgene, NKTF, IKO, SMM, NMS, Asbjørn Hirsch, Andreas Aarflot.

8 menigheter og 1 prost i Oslo, 5 menigheter i Borg, 6 menigheter i Hamar, 5 menigheter og 2 sokneprester i Tunsberg, 6 menigheter i Agder og Telemark, 4 menigheter i Stavanger, 5 menigheter og 3 prester/proster i Bjørgvin, 3 menigheter i Møre, 7 menigheter og 2 proster i Nidaros, 6 menigheter i Sør-Hålogaland og 6 menigheter i Nord-Hålogaland.

Her følger et kortfattet sammendrag av høringssvarene med kommentarer:

1. Svært mange høringsinstanser uttrykker at forslaget svarer godt på den kritikken som har vært rettet mot dåpsliturgien fra 2011. Liturgien «flyter bedre», regien er strammere, gjentakelsene er færre, bønnespråket er bedre og i hovedsak er forslaget «på god vei».
2. Flere ønsker at liturgien blir enda kortere innenfor hovedgudstjenestens ramme. I dåpsliturgiforslaget som her legges fram, er antall ord redusert. Når en ser bort fra alle ledd som er helt identiske (skriftlesninger og forsakelse og troen mm), viser en sammenlikning at 2011-liturgien har 452 ord, mens det nye forslaget har 390 ord. Mange høringsinstanser påpeker også at det som ofte forlenger dåpsliturgien er omstendelige praksiser ved lystenning og presentasjon og småsnakk fra prestens side. Flere peker også på at antall ord ikke er det viktigste, men at liturgien flyter naturlig og godt.
3. Det er bred oppslutning om å flytte fadderformaning fram foran Forsakelsen og troen (87 %). Flere gir uttrykk for at denne strukturelle endringen er kanskje det viktigste ved det nye forslaget og bidrar til bedre regi og flyt i liturgien.
4. Høringsforslaget (Kirkerådets forslag 2015) (52 %) får høyere tilslutning enn NFGs forslag (fra 2015) (31 %) og 2011-liturgien (16 %) til sammen i spørsmålet om hvilken

form *innledningen* bør ha. En kombinasjon av dåpsforklaring og bønn ønsker mange i innledningen. I det nye forslaget har mange innspill fra høringen vært viktige for å utarbeide nye formuleringer.

5. Et stort flertall ønsker å beholde Joh 3,16 i innledningen, slik høringsforslaget, 2011-liturgien og 1981-liturgien har. Samtidig er det høyst ulike meninger om hvordan Joh 3,16 fungerer i dåpsliturgien: I noen menigheter fremsier alle høyt «den lille bibel» i dåpsliturgien, mens andre menigheter frykter for at det som dåpsfølget blir sittende tilbake med i innledningsdelen, er spørsmålet om *fortapelsens* mulighet. Flere peker på at Joh 3,16 må integreres bedre i innledningsdelen enn det er gjort i forslaget. Dette har vært et hovedhensyn i utformingen av det nye forslaget til innledningsdel.
6. Mange slutter opp om formuleringen «I dåpen får vi del i Jesu Kristi seier over ondskap, synd og død». Men flere mener at disse ordene kommer for tidlig i liturgien og at ordet «ondskap» bør ut. Hva vi frelses *fra*, er lagt til senere ledd i liturgien i det nye forslaget.
7. En rekke høringsinstanser synes at skapelsesteologien er styrket i høringsforslaget, men at den må styrkes enda mer. Flere mener at innledningen er for lite preget av takknemlighet for barnet og ikke møter dåpsfamiliens situasjon godt nok. Dette har vært et hovedhensyn i det nye forslaget til innledningsdel som legges fram for KR.
8. Et flertall på 74 % foretrekker høringsforslagets avslutning på fadderformaningene («så de kan leve og vokse i den kristne tro») - og ikke NFGs forslag «så de kan bli hos Kristus når de vokser opp» (23%). Dette er tatt til følge.
9. Svært mange avviser forslaget om å endre «Med takk og glede» til «I tillit og glede» i innledningen. Mange avviser også å endre rekkefølgen «utgang og inngang» (Salme 121) til «inngang og utgang», og gir gode begrunnelser for dette, som er tatt til følge. Derimot slutter et flertall seg til forslaget om å endre ordene ved korstegningen til en mer bydende form (80 %), og å styrke faddernes deltakelse i håndspåleggelsen (71 %) – mens et mindretall klart avviser disse endringene.
10. Høringen gir solid støtte til å endre «gjort deg til sitt barn» til «født deg på ny» i erklæringen rett etter dåpen (74 %), og å flytte «Guds barn»-betegnelsen til oppløftingen/presentasjonen av den dømte, helt i tråd med høringsforslaget.
11. Et knapt flertall av høringsvarene (47 % mot 45 %) vil *ikke* gjøre oppløftingen obligatorisk. Men her er det ikke klart om motstanden gjelder det å «løfte opp barnet» (særlig om presten gjør det), eller om en også avviser å «presentere barnet» for menigheten. Høringsvarene viser at det er bred oppslutning om å si «Guds barn» på dette sted. Flere er imidlertid kritiske til fortsettelsen «vår *søster/bror* i Kristus», som oppleves som en fremmed og unaturlig uttrykksmåte. Flere foretrekker her å fremheve innlemmelsen i menigheten og i den verdensvide kirke. Dette er tatt til følge.
12. Et klart flertall vil at tenning av dåpslys fortsatt skal være valgfritt (76 %). Et stort mindretall er kritisk til den innstramningen av lystenningen som foreslås, altså at

lystenningen foretas samlet for alle etter dåpen (43 % mot 51 %). Mange uttrykker at her må en gi rom for lokal variasjon. Flere viser også til at de lar lystenning for barna skje ved lysgloben under gudstjenestens forbønnsdel, hvor de også ber for dåpsbarna.

13. De avsluttende tre alternative bønnene med strukturen 1 Takk for dåpen, 2 Forbønn for de døpte og deres nærmeste og 3 Dåpspåminnelse får i Quest Back-undersøkelsen høy oppslutning på spørsmålet om en er enig i bønnestrukturen og hovedinnholdet i bønnene (64 % mot 31 %). Men mange mener at dette bør være et *valgfritt* ledd, som med fordel kan legges til forbønnsdelen av gudstjenesten. Det synes som om mange menigheter allerede praktiserer å be for dåpsbarna i forbønnsdelen av gudstjenesten. Mange mener at det siste leddet i bønnene med uttrykkelig *dåpspåminnelse* til alle ikke fungerer godt. Dette er tatt til følge, men de alternative bønnene er beholdt som obligatorisk del av dåpsliturgien.

På bakgrunn av høringsuttalelsene ble det utarbeidet et revidert liturgiforslag som ble behandlet på nytt i Nemnd for gudstjenesteliv i mars 2016 (NFG sak 5/16). NFG vedtok følgende hovedendringer i det foreliggende forslag:

14. NFG la til muligheten for å innlede dåpshandlingen med den *utvidede* formen «I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn: Vår skaper, frigjører og livgiver.»
15. NFG vedtok i tråd med sitt tidligere vedtak å ta ut *Joh 3,16* i innledningsdelen.
16. NFG vedtok at *Matt 28* (dåpsbefalingen) leses før *Mark 10* (Jesus og barna).
17. NFG vedtok en prioritering slik at det «fortrinnsvis» er «den som bærer barnet» som løfter barnet opp etter dåpen.
18. NFG vedtok at følgende ord sies ved lystenning: «*Et lys/Lysene er tent for NN/NN.*»
19. NFG vedtok at den avsluttende forbønnen for de døpte (og foreldre og faddere) i punkt 7 skal være et obligatorisk ledd, og ikke kunne flyttes til gudstjenestens forbønnsdel.

I det nye reviderte forslaget som legges fram for Kirkerådet, er alle endringene som NFG vedtok, tatt til følge, med unntak av punkt 14 og 15. Det betyr at den utvidede treenighetshilsenen ikke inngår som alternativ i dåpsliturgien (pkt 14) og at *Joh 3,16* er beholdt i dåpens innledende del, slik også et klart flertall av høringsinstansene går inn for (pkt 15). Se vedlegg for nærmere breunnelde for de to syn.

I punkt 18 er det dessuten foretatt en mindre justering av NFGs vedtak til punkt 18 ovenfor.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det beregnes en sum på kr 150.000 til utgifter med klargjøring av manus, forberedelse til trykking av liturgien og annen ekstern hjelp.

